

WYDZIAŁOWE FORUM NAUKOWE

4 czerwca 2024 r.

sala 3.1 Collegium Iuridicum Novum

Ideą towarzyszącą organizacji Wydziałowego Forum Naukowego ma być stworzenie w społeczności wydziałowej przestrzeni do wymiany doświadczeń, dyskusji o miejscu i roli badań prawnych w obszarach o dużej doniosłości naukowej, ale również społecznej, gospodarczej i politycznej – w tym o znaczeniu rozwijania interdyscyplinarności i współpracy z otoczeniem. Służyć temu ma prezentacja między innymi dobrych praktyk w zakresie upowszechniania wyników badań i zwiększania rozpoznawalności naukowej indywidualnego naukowca oraz Wydziału, co osiągnięte może zostać poprzez współpracę horyzontalną, łączącą wiedzę i doświadczenie osób reprezentujących poszczególne gałęzie prawa skoncentrowane wokół problemów o charakterze interdyscyplinarnym. Analiza prowadzonych na Wydziale badań i ich wyników w postaci publikacji naukowych potwierdza wielość tego rodzaju obszarów wspólnych, w których możemy połączyć siły, wnosząc nową jakość do prowadzonych przez nas badań.

Pierwszym krokiem ku temu ma być prezentacja dwóch kierunków badań łączących – jak niekiedy mogłoby się wydawać – różne obszary, które posiadają jednak wiele elementów wspólnych. Zaliczane są one jednocześnie do krajowych i europejskich priorytetów badawczych¹, a są nimi: transformacja ekologiczna i transformacja cyfrowa.

9:00 – otwarcie, Dziekan Wydziału Prawa i Administracji UAM Prof. dr hab. Tomasz Nieborak

9:15-10:00 – Upowszechnianie wyników badań w naukach społecznych – dobre praktyki, Prof. UAM dr hab. Michał Klichowski, pełnomocnik Rektora UAM ds. otwartego dostępu do publikacji i wyników badań naukowych, kierownik Pracowni Badań nad Procesem Ucznienia się (WNE UAM)

10:00-10:15 – przerwa kawowa

¹ Polityka Naukowa Państwa, klastry projektów Horyzont Europa, Europejski Zielony Ład, Program Cyfrowa Europa i inne.

10:15-11:00 – Kierunek badań: Transformacja ekologiczna

Transformacja ekologiczna wymaga innowacyjnych rozwiązań w wielu obszarach, w tym m.in. w polityce klimatycznej, energetycznej, podatkowej czy transportowej. Nauki prawne wspierają innowacje, będąc elementem projektów badawczych (w tym interdyscyplinarnych) oraz inicjatyw ustawodawczych.

- Przykłady badań prowadzonych na WPiA:

Proekologiczna transformacja gospodarki: elektromobilność, **prof. UAM dr hab. Katarzyna Kokocińska, dr Jarosław Kola**

Jednym z kluczowych zadań dla transformacji gospodarczej realizowanej w paradygmacie zrównoważonego rozwoju jest opracowanie inteligentnych, niskoemisyjnych, a przy tym wydajnych rozwiązań transportowych. Krajowe i unijne ramy prawne służące osiągnięciu tego celu otworzyły nowe perspektywy badawcze dla nauk prawnych. Z uwagi na fakt, że rozwój elektromobilności ma wymiar interdyscyplinarny, badania prawne wymagają uwzględniania perspektywy ekonomicznej i technicznej, w tym również w ujęciu międzynarodowym.

Zrównoważone systemy żywnościowe,

Prof. UAM dr hab. Katarzyna Leśkiewicz, dr Łukasz Sokołowski

Zapewnienie zrównoważonego rozwoju produkcji żywności przy jednoczesnym zachowaniu bioróżnorodności i równowagi ekologicznej, pozostaje jednym z największych wyzwań stojących przed nauką i biznesem. Badania prawne wspierają rozwiązywanie problemów dotyczących m.in. zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego, monitorowania jakości żywności czy ograniczenia strat i przeciwdziałanie zjawisku marnotrawienia żywności. Nowym wyzwaniem badawczym – również dla prawników – jest adaptacja procesów produkcji żywności do zmian klimatu, przejście na praktyki służące ochronie zasobów, w tym ziemi i wody.

- Networking i wymiana dobrych praktyk

11:00-11:15 – przerwa kawowa

11:15-12:00 – Kierunek badań: Transformacja cyfrowa

Proces cyfrowej transformacji wymaga badań m.in. wspierających gospodarkę cyfrową, cyfryzację administracji publicznej, organów podatkowych i sądownictwa. Nowa wiedza i rozwiązania prawne są potrzebne także po to, by zapobiec zagrożeniom wynikającym z transformacji cyfrowej. Wśród nich można wymienić m.in. wykluczenie społeczne, monopolizację rynków cyfrowych przez globalne korporacje, czy zakłócenie funkcjonowania demokracji przez dezinformację i polaryzację społeczną.

- Przykłady badań prowadzonych na WPiA:

Przeptyw informacji w przestrzeni cyfrowej,

Prof. UAM dr hab. Katarzyna Klafkowska-Waśniowska

Transformacja cyfrowa wymaga ciągłych badań w zakresie minimalizowania zagrożeń płynących z usług i technologii dla obywateli. Wyzwaniem dla prawników jest m.in. prowadzenie badań na styku regulacji gospodarczej, w zakresie swobody świadczenia usług w przestrzeni cyfrowej, oraz praw podstawowych, w szczególności w zakresie wolności wypowiedzi. W tych ramach otwarte i fascynujące pozostają problemy skutecznej ochrony praw użytkowników usług cyfrowych, czy dostęp do i wykorzystanie danych dla doskonalenia technologii i rozwoju społeczeństwa - np. w celu budowania 'inteligentnych miast' w ramach celów zrównoważonego rozwoju.

Sztuczna Inteligencja jako przedmiot badań i narzędzie badacza,

dr Łukasz Szoszkiewicz

Transformacja cyfrowa wzmacnia dostęp do danych różnego typu, co otwiera nowe pola badawcze i metody ich analizy - w tym oparte o przetwarzanie języka naturalnego. Popyt i podaż danych wymagają ram prawnych dotyczących m.in. ustalenia obowiązków w zarządzaniu danymi, zapewnienia ich dostępności oraz warunków dalszego przetwarzania. Rozwijające się w szybkim tempie narzędzia oparte na przetwarzaniu danych (np. modele językowe) mogą również wspierać pracę naukową, odciążając od zadań administracyjno-technicznych.

- Networking i wymiana dobrych praktyk

12:00-12:30 – przerwa obiadowa (3 piętro, balkon)

12:30-14:00 – **Wykorzystanie sztucznej inteligencji w pracy naukowej – networking i wymiana dobrych praktyk**